

Vergaderjaar 2007–2008

29 452

Tenuitvoerlegging van de tbs-maatregel

19 637

Vreemdelingenbeleid

Nr. 80

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 25 maart 2008

Op 18 maart jl. heeft uw Kamer mij verzocht om een schriftelijke reactie op uitspraken van de heer Van Kalmthout in het RTL-nieuws van 14 maart jl. over de problematiek van illegalen in de tbs. In de uitzending van RTL-nieuws werd gesteld dat tbs-gestelden onbehandeld worden uitgezet naar het land van herkomst. Voorts zou de kans dat hun behandeling daar wordt voortgezet gering zijn en zou er weinig controle op zijn dat die behandeling wordt uitgevoerd. Hierdoor ontstaat volgens Van Kalmthout een groot risico dat uitgezette tbs-gestelden onbehandeld terugkeren naar Nederland. Volgens Van Kalmthout kunnen gevaarlijke tbs-gestelden zonder rechtmatige verblijfstitel vrijkomen door een maas in de wet. Hieronder treft u mijn reactie aan.

De primaire doelstelling van de tbs is de beveiliging van de samenleving. De tbs wordt opgelegd aan personen die lijdend aan een psychische stoornis een ernstig delict hebben gepleegd. Behandeling van de stoornis is noodzakelijk om het recidivegevaar terug te brengen. Niet de rechtmatigheid van het verblijf is bepalend voor de oplegging van de tbs, maar de stoornis en het delictgevaar. Ik kies er nadrukkelijk voor de mogelijkheid van de tbs te behouden voor illegale vreemdelingen.

Ook bij de afweging of de tbs-gestelde ongewenste vreemdeling moet worden uitgezet, staat veiligheid centraal. Niet alleen de veiligheid van de Nederlandse samenleving maar ook die van het land waarnaar wordt uitgezet. Uitzetting vindt alleen plaats indien dit op een verantwoorde wijze kan geschieden. Indien verantwoorde uitzetting van een tbs-gestelde niet mogelijk is, kan plaatsing in de longstay geïndiceerd zijn. Dit verhoudt zich met de primaire doelstelling van de tbs, de beveiliging van de samenleving.

Deze zomer wordt het rapport Ongewenste vreemdelingen in de tbs aan uw Kamer gezonden. Hierop vooruitlopend kan ik u als volgt informeren. Het verblijf in de bijzondere voorziening Veldzicht is bedoeld om de tbs-gestelde voor te bereiden op terugkeer naar zijn eigen land, dus niet

op resocialisatie in de Nederlandse samenleving. De behandeling in deze voorziening is, met het oog op terugkeer, gericht op stabilisatie van de stoornis, het verkrijgen van ziekte-inzicht en het terugdringen van het recidiverisico. Voorts worden hem specifieke vaardigheden aangeleerd die hij in het dagelijks maatschappelijk leven nodig heeft. Dat er dus geen sprake is van behandeling is derhalve onjuist, alleen het doel van de behandeling verschilt.

De voorbereiding op de terugkeer naar het land van herkomst bestaat onder meer uit verbetering van de taalbeheersing, de realisatie van een zinvolle dagbesteding in het land van herkomst en een sociale inbedding, en een adequate medicijnvoorziening. Er is altijd sprake van individueel maatwerk waarbij ook na de feitelijke overdracht dan wel uitzetting ernaar wordt gestreefd het contact met de voormalige tbs-gestelden en de vervolgvoorziening voort te zetten. Een volledige garantie dat zij zich niet op onrechtmatige wijze toegang verschaffen tot Nederland kan echter niet worden gegeven. Een ongewenst verklaarde vreemdeling die in Nederland verblijft, maakt zich evenwel schuldig aan een misdrijf (artikel 197 Wetboek van Strafrecht).

Thans bereid ik een wetsvoorstel voor die de minister van Justitie, naast de reeds bestaande mogelijkheden op grond van de Wet overdracht tenuitvoerlegging strafvonnissen, de bevoegdheid geeft de tbs met het oog op uitzetting tussentijds te beëindigen. Dit wetsvoorstel bevat de volgende elementen:

- de beslissing van de minister van Justitie om de tbs tussentijds te beëindigen kan alleen geschieden indien er in het land van herkomst een passende voorziening is geregeld, gericht in ieder geval op vermindering van de stoornis en het daarmee samenhangende recidivegevaar.
- de tbs-maatregel herleeft zodra de illegale vreemdeling naar Nederland terugkeert. Voor de tbs-gestelden wier tbs tussentijds is beëindigd wordt hiermee de terugkeer naar Nederland ontmoedigd.

Dit wetsvoorstel wordt naar verwachting in het tweede kwartaal 2008 bij uw Kamer ingediend.

De staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak